

Brusel 30. listopadu 2017
(OR. en)

15201/17

Interinstitucionální spis:
2016/0359 (COD)

JAI 1136
JUSTCIV 281
EJUSTICE 152
ECOFIN 1065
COMPET 838
EMPL 595
SOC 779
CODEC 1966

POZNÁMKA

Odesílatel:	Předsednictví
Příjemce:	Rada
Č. předchozího dokumentu:	9316/17
Č. dok. Komise:	14875/16
Předmět:	Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o rámcích pro preventivní restrukturalizaci, druhé šanci a opatřeních ke zvýšení účinnosti postupů restrukturalizace, insolvence a oddlužení a o změně směrnice 2012/30/EU – politická rozprava

I. ÚVOD

Rada pro spravedlnost a vnitřní věci (dále jen „Rada“) vedla ve dnech 8. a 9. června 2017 první politickou rozpravu o navrhované směrnici a při té příležitosti schválila soubor zásad týkajících se některých klíčových otázek pro budoucí práci¹.

¹ Viz dokument 9316/17 JUSTCIV 112 EJUSTICE 65 ECOFIN 418 COMPET 415 EMPL 312 SOC 398 CODEC 833.

S ohledem na jednání, která v pracovní skupině proběhla od července 2017, je předsednictví toho názoru, že je nezbytné vést v Radě politickou rozpravu, aby bylo možné dosáhnout dalšího pokroku na úrovni pracovní skupiny. Základní zásady a otázky, které do určité míry vyžadují politické pokyny, jsou uvedeny v části II této poznámky. Příloha této poznámky obsahuje další souvislosti týkající se těchto základních zásad.

II. ZÁKLADNÍ ZÁSADY A POLITICKÉ POKYNY PRO DALŠÍ PRÁCI

A. Životaschopnost dlužníka

Rada se vyzývá, aby projednala, zda je možné se dohodnout na rozšíření flexibility pro členské státy tím, že jim poskytne možnost zavést nebo zachovat test životaschopnosti podle vnitrostátních právních předpisů za předpokladu, že účelem tohoto posouzení je vyloučit dlužníky, u nichž neexistují vyhlídky na životaschopnost, a že toto posouzení může být provedeno, aniž by došlo k zásahu do majetku dlužníka.

Odůvodnění

Jednání na technické úrovni ukázala, že názory na životaschopnost dlužníka se značně rozcházejí. Některé členské státy jsou toho názoru, že umožnění přístupu k rámci pro preventivní restrukturalizaci nebo k přerušení vymáhání individuálních nároků dlužníkům, kteří nejsou životaschopní, by mělo nepříznivý dopad na majetek dlužníka, a tím ohrozilo zájmy věřitelů. Jiné členské státy se domnívají, že poskytnutí bezpodmínečného přístupu k rámci pro preventivní restrukturalizaci a přerušení vymáhání individuálních nároků by v každém případě dlužníka motivovalo k tomu, aby se již v rané fázi pokusil o záchranu svého podniku. Předsednictví se domnívá, že navrhované pokyny by proto mohly sloužit jako možný kompromis mezi rozdílnými názory. Poznámka „aniž by došlo k zásahu do majetku dlužníka“ nevylučuje možnost požadovat, aby dlužník prokázal svou životaschopnost na své vlastní náklady.

B. Cross-class cram-down mechanismus

Rada se vyzývá, aby se dohodla na zásadě, že existuje-li více než jedna třída dotčených stran, které se účastní přijímání plánu restrukturalizace, a v jedné nebo více hlasovacích třídách dotčených stran nebylo dosaženo potřebné většiny, může být plán restrukturalizace přesto potvrzen soudním nebo správním orgánem, pokud jsou splněny podmínky pro tzv. cross-class cram-down mechanismus, jež budou dohodnuty během budoucích jednání na technické úrovni. Tím není dotčen výsledek budoucích diskusí o tvorbě tříd na technické úrovni.

Odůvodnění

Většina členských států uznává potřebu mechanismu, který umožní potvrzení plánu restrukturalizace soudním nebo správním orgánem i v případě, že existují nesouhlasící hlasovací třídy, tj. jestliže plán restrukturalizace není podporován potřebnou většinou v jedné nebo více třídách dotčených stran, za předpokladu, že jsou splněny určité podmínky. Zároveň existují členské státy, jež k tomuto mechanismu přistupují obezřetně, neboť jde o novou věc, kterou jejich právní systémy neznají. V zájmu dosažení pokroku v práci na technické úrovni tedy předsednictví potřebuje pokyny ohledně toho, zda by navrhovaná zásada měla sloužit jako základ pro další práci.

C. Druhá šance pro poctivé podnikatele

Rada se vyzývá, aby projednala možnost dohodnout se na zavedení harmonizované lhůty pro oddlužení v délce až tří let, s výhradou omezení v případech, kdy toto oddlužení nebo lhůta pro oddlužení nejsou považovány za vhodné.

Odůvodnění

Členské státy obecně podporují zásadu poskytnutí druhé šance poctivým podnikatelům tím, že se jim po uplynutí určité maximální lhůty umožní úplné oddlužení a zrušení všech zákazů činnosti souvisejících s platební neschopností dlužníka. Podmínkou však je, aby byla v relevantních případech zavedena dostatečná ochranná opatření a omezení.

III. ZÁVĚR

Předsednictví vyzývá Radu (spravedlnost a vnitřní věci), aby vedla politickou rozpravu o zásadách stanovených v části II této poznámky coby obecných pokynů pro další práci na návrhu směrnice.

SOUVISLOSTI

A. Životaschopnost dlužníka

Navrhovaná směrnice zavádí pro členské státy povinnost zajistit, aby v případě, že existuje pravděpodobnost platební neschopnosti, měli dlužníci přístup k rámci pro preventivní restrukturalizaci, který jim umožní restrukturalizovat své dluhy nebo podnikání a využít přerušení vymáhání individuálních nároků, pokud je takové přerušení nezbytné na podporu vyjednávání o plánu restrukturalizace a v rozsahu, v jakém je to nezbytné. Z dosavadních jednání v pracovní skupině je zřejmá široká podpora řešení, jež by dlužníkům poskytlo přístup k takovému rámci a přerušení vymáhání individuálních nároků, coby jednoho z nástrojů, které přispějí k jejich záchraně před finančním zhoucením.

Řada členských států však vyjádřila obavy, že umožnění přístupu k rámci pro preventivní restrukturalizaci nebo k přerušení vymáhání individuálních nároků dlužníkům, kteří nejsou životaschopní, by mohlo mít nepříznivý dopad na zbývající majetek dlužníka, a tím ohrozit zájmy věřitelů. Tyto členské státy proto argumentují tím, že by – jako nezbytná podmínka pro udělení přístupu k rámci pro preventivní restrukturalizaci nebo schválení přerušení vymáhání individuálních nároků – měl být zaveden test životaschopnosti dlužníka, aby se zajistila rovnováha mezi zájmy dlužníka a zájmy věřitelů.

Jiné členské státy současně podporují variantu, aby byl dlužníkovi poskytnut bezpodmínečný přístup k rámci pro preventivní restrukturalizaci a přerušení vymáhání individuálních nároků, s cílem motivovat dlužníka k tomu, aby se již v rané fázi pokusil o záchranu svého podniku.

Kompromisu mezi oběma odlišnými systémy by mohlo být dosaženo tím, že by se členským státům poskytla možnost zavést nebo zachovat test životaschopnosti podle vnitrostátních právních předpisů za předpokladu, že toto posouzení životaschopnosti dlužníka lze provést, aniž by došlo k zásahu do jeho majetku.

B. *Cross-class cram-down mechanismus*

Podle navrhované směrnice by byl plán restrukturalizace vždy považován za přijatý nebo potvrzený, pokud ho podporuje potřebná většina dotčených stran v každé třídě. Cross-class cram-down mechanismus může být použit v případě, že plán restrukturalizace není podporován potřebnou většinou v každé třídě dotčených stran, což vede k existenci nesouhlasící hlasovací třídy.

Tento mechanismus podléhá řadě minimálních harmonizovaných požadavků, aby byla zajištěna náležitá ochrana práv zúčastněných stran. To znamená, že plán restrukturalizace musí podpořit alespoň jedna třída dotčených věřitelů a nesouhlasící hlasovací třídy nesmí být na základě navrhovaného plánu nespravedlivě poškozeny. Členské státy mají rovněž možnost zvýšit minimální počet tříd, jež jsou pro podporu plánu požadovány. V případě cross-class cram-down mechanismu musí být plán restrukturalizace vždy potvrzen soudním nebo správním orgánem.

Zásada cross-class cram-down doplňuje možnost úspěšné restrukturalizace tím, že omezuje možnosti dotčených stran, které na restrukturalizaci nemají zájem, plán zablokovat. Členské státy obecně uznávají potřebu takového mechanismu, ale řada delegací má pochybnosti ohledně navrhovaného použití pravidla absolutní přednosti mezi požadavky. Navíc, přestože existuje několik členských států, které mají navrhovaný mechanismus již zaveden ve svém vnitrostátním systému, pro jiné je tento koncept nový.

Navzdory skutečnosti, že členské státy tuto zásadu podle všeho podporují, existují v navrhované směrnici aspekty, které jsou pro některé členské státy nové a neznámé. Pokud by taková zásada byla zavedena na úrovni EU, bude zapotřebí větší flexibilita, aby mohly členské státy danou zásadu vhodným způsobem zohlednit ve vnitrostátních právních předpisech.

Rozsah a obsah harmonizovaných minimálních pravidel týkajících se přijímání a potvrzování plánů restrukturalizace by měly být dále projednány na technické úrovni a technická práce by se měla zaměřit mimo jiné na tvorbu tříd a požadavky na cross-class cram-down mechanismus (včetně povahy těchto požadavků).

C. Druhá šance pro poctivé podnikatele

Jedním z hlavních cílů navrhované směrnice je posílit možnost druhé šance pro podnikatele v EU. V tomto ohledu navrhovaná směrnice zavádí pro členské státy povinnost stanovit možnost, aby byli podnikatelé v platební neschopnosti ve lhůtě stanovené vnitrostátním právem, která nesmí být delší než tři roky, v plném rozsahu zbaveni svých dluhů. Kromě toho by nejpozději po uplynutí lhůty pro oddlužení měly pozbyt účinku všechny zákazy činnosti, které jsou s platební neschopností podnikatele spojeny.

Aby se zamezilo zneužívání postupu oddlužení, umožňuje navrhovaná směrnice členským státům, aby se od výše uvedené povinnosti v určitých přesně definovaných případech odchýlily, jestliže toto oddlužení nebo lhůta pro oddlužení nejsou považovány za vhodné.

Z jednání vyplynulo, že členské státy obecně podporují zásadu, aby bylo dlužníkovi po uplynutí určité maximální lhůty umožněno úplné oddlužení a zrušení všech zákazů činnosti souvisejících s jeho platební neschopností, za předpokladu, že dlužník prošel insolvenčním řízením. Podmínkou však samozřejmě je, aby byla v relevantních případech zavedena dostatečná ochranná opatření a omezení. Pro rozpracování těchto ochranných opatření a omezení jsou však zapotřebí další diskuse na technické úrovni.